

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 293/2024-32

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a zo sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Grand Oak Legal, s.r.o., Konventná 6, Bratislava, proti platobnému rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 23Up/865/2023 z 25. mája 2023 a jeho uzneseniam sp. zn. 23Up/865/2023 z 27. júna 2023 a 22. marca 2024 takto

r o z h o d o l :

1. V časti proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 23Up/865/2023 z 22. marca 2024 ústavnú sťažnosť **p r i j í m a** na ďalšie konanie.
2. Vo zvyšnej časti ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.
3. Návrhom na odklad vykonateľnosti a dočasné opatrenie **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 24. mája 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd platobným rozkazom, uznesením vyššieho súdneho úradníka o odmietnutí odporu proti platobnému rozkazu a uzneseniu sudcu o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka, ktoré žiada zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie s tým, mu bude priznané finančné zadosťučinenie 5 000 eur. Sťažovateľ žiada odložiť vykonateľnosť platobnému rozkazu a dočasným opatrením žalobcovi uložiť zdržať sa výkonu platobného rozkazu.

II.

2. Okresný súd v upomínacom konaní podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“) ústavnou sťažnosťou namietaným platobným rozkazom zaviazal sťažovateľa zaplatiť žalobcovi 30 200,29 eur. Sťažovateľa v platobnom rozkaze poučil, že ak podá odpor v elektronickej podobe, možno ho podať výlučne prostredníctvom na to určeného elektronického formulára podľa § 3 písm. i) zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov

verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov, ktorý je dostupný na webovom sídle ministerstva spravodlivosti a ktorý musí byť autorizovaný (§ 23 zákona o e-Governmente) a odoslaný z portálu e-žaloby (<https://obcan.justice.sk/ezaloby>) alebo z ústredného portálu verejnej správy (<https://www.slovensko.sk/>), teda nie mailom (§ 11 ods. 2 zákona o upomínacom konaní), s tým, že § 125 ods. 2 Civilného sporového poriadku sa pre podanie odporu v elektronickej podobe proti platobnému rozkazu v upomínacom konaní neuplatní.

3. Platobný rozkaz bol sťažovateľovi doručený 10. júna 2023 a sťažovateľ proti nemu podal 26. júna 2023 odpor prostredníctvom všeobecnej agendy ústredného portálu verejnej správy tak, že ho priložil k správe a tento pdf dokument autorizoval zaručeným elektronickým podpisom. Okresný súd uznesením vyššieho súdneho úradníka z 27. júna 2023 odpor sťažovateľa odmietol. Bol toho názoru, že odpor podaný v elektronickej forme treba podať na určenom elektronickom formulári, ktorý nemožno nahradiť jeho fyzickým vyplnením s následným prevodom do elektronickej formy, rovnako tak ani vo forme prepisovateľného súboru. Ďalej odcitoval § 11 ods. 1 a 2 a § 12 ods. 1 písm. c) zákona o upomínacom konaní a § 3 písm. i) zákona o e-Governmente, podľa ktorého *„na účely tohto zákona sa rozumie elektronickým formulárom elektronický dokument obsahujúci automatizovane spracovateľné pravidlá, prostredníctvom ktorých je možné elektronickými prostriedkami vyplniť a prezentovať vyplnené údaje v štruktúrovanej forme, spracovateľnej aj automatizovaným spôsobom informačnými systémami: elektronický formulár tvoria identifikačné údaje, dátové prvky tvoriace dátovú štruktúru, a to bez vyplnených údajov, a pravidlá na vyplnenie a na zobrazenie vyplnených údajov“*.

4. Podľa okresného súdu odpor nemá náležitosti podľa § 11 ods. 2 zákona o upomínacom konaní, keďže na to, aby bol posúdený ako elektronický formulár, musí byť vytvorený, autorizovaný a odoslaný cez autorizovaný portál (eŽaloby alebo slovensko.sk), čo vyplýva z § 3 písm. i) zákona o e-Governmente. Odpor sťažovateľa však nie je pôvodný elektronický formulár, ale pdf dokument následne autorizovaný zaručeným elektronickým podpisom. Okresný súd ďalej odkázal na závery rozhodnutí ústavného súdu, a to sp. zn. II. ÚS 177/2020, podľa ktorého zo zákona o upomínacom konaní vyplýva, že žalovaný je v určitej akceptovateľnej výhode, pretože na rozdiel od žalobcu má možnosť podať odpor písomne poštou, no ak sa rozhodne pre elektronickú formu, musí rešpektovať jej podmienky, teda aj formulárovú podobu, a sp. zn. IV. ÚS 118/2020, podľa ktorého ak bol odpor podaný elektronicky, nie však na určenom formulári z webového sídla ministerstva, nebol dodržaný zákonom ustanovený postup, čo má za následok odmietnutie odporu (IV. ÚS 564/2020 a I. ÚS 37/2021). Okresný súd uzavrel, že sťažovateľ nepodal odpor na určenom elektronickom formulári, keďže jeho elektronický dokument neobsahuje automatizovane spracovateľné pravidlá, prostredníctvom ktorých je možné elektronickými prostriedkami vyplniť a prezentovať vyplnené údaje v štruktúrovanej forme, spracovateľnej aj automatizovaným spôsobom informačnými systémami.

5. Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka o odmietnutí odporu podal sťažovateľ sťažnosť. Tvrdil, že odpor podal zo svojej elektronickej schránky do elektronickej schránky súdu na tlačive, ktoré mu doručil súd, a to cez portál (<https://www.slovensko.sk/>). Okrem toho ho podal aj listinne 28. júna 2023. Ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením sudcu z 22. marca 2024 bol odpor sťažovateľa zamietnutý. Podľa okresného súdu forma, v akej má byť odpor podaný, explicitne vyplýva z § 11 ods. 2 zákona o upomínacom konaní, podľa ktorého *„ak sa odpor podáva*

elektronickými prostriedkami, musí byť podaný prostredníctvom na to určeného elektronického formulára, ktorý musí byť autorizovaný podľa osobitného predpisu - § 23 zákona o e-Governmente“, a nedodržanie tejto formy má za následok odmietnutie odporu podľa § 12 ods. 1 písm. c) zákona o upomínacom konaní, podľa ktorého „súd bez toho, aby vyzýval žalobcu na vyjadrenie, odmietne odpor podaný elektronickými prostriedkami inak ako podľa § 11 ods. 2 zákona o upomínacom konaní“. Okresný súd poukázal na to, že jeho rozhodnutie je v súlade s nálezom ústavného súdu sp. zn. PL ÚS 10/2023.

III.

6. Sťažovateľ namietla, že proti nemu v upomínacom konaní uplatnená pohľadávka nie je dôvodná a k platobnému rozkazu bola pripojená nesprávna doložka právoplatnosti. Zastáva názor, že odpor podal zákonným spôsobom a v súlade s poučením v platobnom rozkaze, no okresný súd nepostupoval v súlade so zákonom, keďže návrh na vydanie platobného rozkazu mal odmietnuť a neboli splnené podmienky na odmietnutie jeho odporu. Sťažovateľ poukazuje na to, že elektronicky vyplnil formulár, ktorý mu bol doručený spolu s platobným rozkazom, tento autorizoval a vo formáte .asice ho 26. júna 2023 elektronicky zaslal okresnému súdu prostredníctvom ústredného portálu verejnej správy (<https://www.slovensko.sk/>). Teda nie mailom. Pre istotu ho podal aj poštou 28. júna 2023.

7. Podľa sťažovateľa odpor obsahoval automatizovane spracovateľne dáta a bol podpísaný podľa § 28 ods. 4 zákona o e-Governmente. Sťažovateľ poukazuje na nejednoznačnosť formy podania odporu podľa zákona a poučenia v platobnom rozkaze. To potvrdzuje aj početnosť ústavných sťažností v obdobných veciach. Zvýrazňuje, že odpor vypísal do formulára, ktorý mu bol doručený spolu s platobným rozkazom, no v poučení nebol upozornený, že zaslaný elektronický formulár nie je elektronickým formulárom na podanie odporu. Okresný súd si tak voči nemu nesplnil poučovaciu povinnosť tak, aby boli zabezpečené jeho ústavné práva.

8. Priznanie finančného zadosťučinenia sťažovateľ odôvodňuje závažnosťou zásahu do jeho ústavných práv a potrebou všeobecnej prevencie vo vzťahu k obdobným postupom okresného súdu. Návrh na odklad vykonateľnosti a dočasné opatrenie sťažovateľ odôvodňuje vznikom nenapraviteľnej ujmy najmä s ohľadom na neoprávnenosť, a teda i nezákonnosť postupu pri vymáhaní pohľadávky a sporné praktiky žalobcu pri uplatňovaní nároku v upomínacom konaní.

IV.

9. Na predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) bolo v rozsahu proti uzneseniu okresného súdu z 22. marca 2024 zistené, že ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a predbežne neboli zistené dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Preto bola ústavná sťažnosť podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde v tomto rozsahu prijatá na ďalšie konanie.

10. V rozsahu proti platobnému rozkazu z 25. mája 2023, proti ktorému podal sťažovateľ odpor, a uzneseniu vyššieho súdneho úradníka z 27. júna 2023, proti ktorému podal sťažovateľ sťažnosť, nie je daná právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti, keďže o odpore mal rozhodnúť a rozhodol okresný súd a o sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka mal rozhodnúť a rozhodol uznesením sudca okresného súdu. Tieto právomoci vylučujú právomoc ústavného súdu proti platobnému rozkazu a uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde, čo odôvodňuje jej odmietnutie v tomto rozsahu podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

11. Nebol dôvod vyhovieť návrhom sťažovateľa na odklad vykonateľnosti a rozhodnutie o dočasnóm opatrení. Závažnou ujmou podľa § 129 zákona o ústavnom súde a väčšou ujmou sťažovateľa ako žalobcu podľa § 130 zákona o ústavnom súde ako podmienkami na odloženie vykonateľnosti a rozhodnutie o dočasnóm opatrení, ktorým by sa žalovanému uložilo zdržať oprávnenia, ktoré bolo priznané platobným rozkazom, nemožno rozumieť tvrdenia sťažovateľa o neoprávnenosti žalobcom uplatneného nároku a charakteristika podania návrhu na vydanie platobného rozkazu žalobcom ako jeho spornej praktiky pri uplatňovaní nároku.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. mája 2024

Robert Šorl
predseda senátu